

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

Pasarét, 2025. április 10.
(csütörtök)

Szepesy László

43. SZÓRAKOZÁS ÉS KÖZÖNY

Énekek: 65,1-3, 72,1.4-6

Alapige: Ámós 6,4-6

„Jaj azoknak... Akik elefántcsont pamlagon hevernek, és az ő nyoszolyáikban elnyújtózkodnak, és a nyáj legjavából és a kihizlalt borjaktól lakmároznak. Akik hárfa mellett dalolgatnak, és azt hiszik, hogy hangszereik a Dávidéi; Akik a bort serlegekkel isszák, és színolajjal kenetetőznek, és nem búsulnak a József romlásán: Most azért ők vitetnek el a száműzöttek élén, és vége szakad a nyújtózkodók dárídózásának.”

Imádkozzunk!

Urunk, Istenünk, a zsoltárossal együtt mi is méltónak vallunk Téged arra, hogy dicsérjünk és magasztaljunk, hogy Hozzá forduljunk könyörgéseinkkel, mert Te vagy egyedül mindenható, aki mindent meg tudsz cselekedni, meg is cselekszel irgalmasan és kegyelmesen a Te népedért és gyermekeidért. Magasztalunk azért, hogy megadtad a lehetőséget az imádságra, a kérésre. Köszönjük, hogy mindent, amit Krisztus nevében, Őhöz méltóan kérünk, azt meg is adod, ami igazán a javunkra van, amire ténylegesen szükségünk van. Köszönjük, hogy ennek megítélését is Rád bízhatjuk, mert a Te bölcsességed nagyobb a mi értelmünkénél. Hiába fogalmazunk meg kéréseket, gyakran hiába látunk dolgokat, amikről azt hisszük, hogy szükségünk van, Uram, a Te velünk kapcsolatos akaratod nagyobb, semhogy felfoghatnánk, bölcsőbb és jobb, mint azt elképzelhetnénk. Köszönjük, hogy ezért minden könyörgésben hozzátehetjük, hogy mindazáltal „legyen meg a Te akaratod”.

Köszönjük Neked, hogy az elmúlt héten is gondunkat viselted minden körülmények között. Nemcsak a zsoltáros, hanem mi is elmondhatjuk, hogy a bűneink ránk terhelődnek időnként, a súlyuk alatt nehéznek érezzük a mindennapjainkat, feladatainkat, de a zsoltárossal együtt azt is megvalljuk, hogy Te megszabadítottál, könyörültél rajtunk szent Fiadban, Jézus Krisztusban. Köszönjük, hogy a bűnt mindig így nézhetjük és tekinthetjük, hogy arra a golgotai kereszten adtál nekünk választ, megoldást és szabadítást.

Kérünk, hogy a mai alkalommal is ragyogtasd fel nemcsak azt, hogy milyen mélységes az emberi gyarlóság és bűn, hanem szent Fiad áldozata honnan képes megszabadítani és kihozni bennünket. És kérjük az engedelmesség lelkét, hogy ővele támogass bennünket, hogy elhitt akaratod szerint tudjunk élni, hinni, gondolkodni, cselekedni. Kérünk, hogy ez legyen leghőbb vágyunk, ne az, hogy mindaz, amit kívánunk, teljesüljön, hanem azon az úton, amelyet mutatsz, tudjunk hittel járni és Benned bízni.

Ebben erősíts meg kérünk ma is igéd által szent Fiadért, Krisztusért!

Ámen.

Igehirdetés

Múlt héten kezdtük el Ámós próféta könyve 6. fejezetének tanulmányozását, amelyben az Úr Izráel és Júda vezető rétegét, a társadalom elitjét, a gazdagokat szólította meg, és leplezte le az ő bűneiket. Szó volt arról az első 3 versben, hogy bár élhetünk más anyagi, társadalmi helyzetben, mint ezek az emberek, mégis bűneik mögött olyan lelkeség, gondolkodás és romlott szív áll, amely különböző mértékben bennünk is megtalálhatóak. Beszéltünk bűnös gondtalanságukról, elbizakodottságukról, hamis biztonságérzetükről, énközpontúságukról, és hogy távolinak gondolták az ítélet napját, ezért felszabadultnak érezték magukat a bűn elkövetésére. Mai alkalommal szeretném folytatni az ellenük szóló beszédnek, ennek az igezakasznak a tanulmányozását, és keressük egyúttal arra a kérdésre a választ, hogy Izráel vezetőinek bűneit látva hogyan tudnánk még inkább Krisztus-követő életet élni.

A felolvasott néhány versben egy igazi izráeli lakomába kapunk betekintést. Ámós próféta – pásztor létére – nagyon képletesen írja le, hogy mi történik egy ilyen lakomán, szinte az ember a szeme előtt látja az eseményeket és a résztvevőket. Képzeljük el, hogy egy jeruzsálemi vagy egy samáriai palota dísztermében vagyunk. Mindenfelé luxus bútorok hevernek, elefántcsont berakásos pamlagok, fekvőhelyek vesznek körül bennünket, amelyeket a legdrágább anyagból készült ruhákat viselő emberek, az előkelő vendégek foglalnak el, azokon nyújtóznak végig. A házigazda – akié az egész palota – lakomára hívta a vendégsereget. Az asztalok rogyásig

tele vannak finomabbnál finomabb ételekkel. A szolgák a legszebb, legkövérebb borjakat vágják le, azokat sütötték meg, és ezzel kínálják a vendégeket, és a legízletesebb borokat adják elénk, nem egyszerű kupából – hangsúlyozza Ámós –, hanem hatalmas serlegekből, hogy mindenkinek bőven jusson ital. A sült hús jellegzetes szagát elnyomja egy sokkal erőteljesebb és intenzívebb illat: a vendégeket drága kenettel, illatos olajjal kenik meg keleti szokás szerint. A vendégek jól érzik magukat. Jóllakottságtól, bortól megittasulva nyújtóznak el a pamlagokon. Hirtelen a beszélgetés moraja mellett egy hangszer hangja is felcsendül: megszólal egy hárfa. Néhány zenében jártas férfi játszani kezd, mások jókedvükben énekükkel csatlakoznak hozzájuk. A rögtönzött műsor nagy sikert arat. Annyira, hogy a társaság elkezd dicsérni a művészeket, azzal bókolva nekik, hogy énekük, zenéjük a nagy zsoltároséhoz, Dávidéhoz hasonló. A hangulat a tetőfokára hág, mindenki vidám és jókedvű, nyoma sincs a szomorúságnak, a hétköznapi gondoknak, a mindennapi élet küzdelmeinek.

Pedig a palota falain kívül az emberek sok mindentől szenvednek. Itt jön egy kis kontraszt ahhoz, amit Ámós elmond. A legtöbb család Izráelben emlékezett még az elmúlt évtizedek eseményeire, amikor az Úr bűneik miatt különféle csapásokkal sújtotta az országot (4. fej.). Nem sokkal korábban Isten olyan nagy szárazsággal büntette Izráel népét, hogy voltak városok, ahol egyáltalán nem maradt semmi víz. A családoknak a szomszéd városba kellett menniük innivalóért, hogy ne haljanak szomjan. Képzeljük el, mekkora volt akkor a szárazság! Ennek meglettek a súlyos következményei is. Nemcsak hogy elszáradtak a meglévő növények, hanem az elvetett búzamazok sem keltek ki, és nem teremtek szép kalászokat. Elfogyott a kenyér az országban, és a fű is a réten. Emberek és állatok egyaránt éheztek. Sokan haltak meg akkoriban, alig volt család, ahol ne lett volna halott. Rengeteg állat, jószág elpusztult, és emiatt a betegségek is elszaporodtak. Járvány tört ki, ami megtizedelte az állatállományt. Az ország nagy szükségbe került. Az Úr prófétái hirdették, hogy a bűneikből térjenek Istenhez, de ők nem akartak. Haragudtak Rá, hogy ennyi szenvedést és bajt bocsájtott rájuk. És ahelyett, hogy Őt keresték volna, inkább elmentek Béthelbe, Gilgálba vittek áldozatokat, abban reménykedve, hogy kiengesztelhetik valahogyan isteneiket. Az ország gazdaságilag és katonailag is meggyengült, és ezt a helyzetet az ellenségei ki is használták: egyes izráeli törzsek, területek ellen háborút indítottak, városokat foglaltak el, némelyeket a földdel tettek egyenlővé. Többeket lemészároltak, ifjak hulltak el a csatatéren, másokat pedig rabszolgának hurcoltak el. Sötét idők voltak, amelyre a családok emlékeztek, mert csak néhány évtizede volt.

És aztán jött Jeroboám király Ámós korában, akinek az uralma alatt javult valamit a helyzet. A király maga istentelen volt, ő bálványistenben

hitt, de az ország az uralma alatt emberi szemszögből nézve erősebb, gazdagabb és hatalmasabb lett. Ennek azonban meg volt az ára, a mindennapi életben is látszódnak. A látszólagos jólét, katonai erő mögött igazából zsarnokság és önkényuralom állt. A társadalmi igazságtalanságok megszozottá váltak, az emberek beletörődtek, hogy nem tudnak ellenük mit tenni. A bírók korrumpáltak voltak, annak kedveztek, akik fizettek nekik. A kereskedelemről származó pénz a társadalom felső rétegéhez került, a többség pedig szegénységben élt. A kiszolgáltatottaktól, a szegényektől, akik nem tudtak fizetni a bírónak semmit, akiknek nem voltak befolyásos ismerőseik (ma így mondanánk: nem volt protekciójuk), amijük volt, elvették tőlük, és mindezt a törvényes tárgyalás látszata alatt. Szőlőket, házakat, állatokat, mindent, amit tudtak. Többeknek ahhoz, hogy életben maradhassanak, és ennivalót tudjanak tenni az asztalra otthon, ruháikat zálogba kellett adniuk, amelyet aztán nem kaptak vissza, a gazdagok ugyanis azokon nyújtóztak el, miközben bálványistenüknek áldoztak.

Mindezt az előző fejezetekben láthattuk. Ezek fényében értjük, Testvérek, hogy mi állt Ámós próféta ítélethirdetése mögött? Látjuk, hogy milyen éles ellentét volt a nép vezetői és a nép valóságos helyzete között? Isten több nagy bűnre hívja itt fel a figyelmünket ebben a szakaszban.

Az első a jólét idején kísértő bűnök. Mint hallhattuk, Ámós olyanoknak festette le ezeket az embereket, mint akik a gazdagságot és a kényelmet túlzott mértékben is szerették. Az elefántcsont berakásos bútorok, a hizlalt borjak, a nagy serlegek, a drága kenetek mind a fényűzés és a luxus jelei. De mi volt a probléma ezekkel? Talán bűn az, ha valaki gazdag? Tudjuk jól, hogy a Biblia szerint nem. A Szentírás néhány ember esetében különösen is felhívja a figyelmünket, hogy az Úr áldásaként adta a nagy vagyont. Gondoljunk csak Ábrahámra, vagy a leggazdagabb királyra, aki valaha élt a földön, Salamonra. A probléma nem önmagában a gazdagsággal volt, hanem azzal, hogy nem arra használták, amire Isten adta. A hatalmas vagyon birtoklása nem párosult alázattal és felelősségtudattal. Mert a sok pénz nagy felelősséggel jár együtt. Isten ugyanis a gazdagságot nem csupán azért adja, hogy azt élvezzük, hanem hogy azt használva egymásról gondoskodjunk, így is élve meg a felebaráti szeretetet egymás felé. Pál apostol az Ef 4,28-ban a következő általános elvre hívja fel a figyelmünket: *„Aki lopott, többé ne lopjon; hanem inkább munkálkodjon, cselekedve az ő kezeivel azt, ami jó, hogy legyen mit adnia a szűkölködőnek”*. És itt aláhúznám az utolsó mondatot: *„hogy legyen mit adnia a szűkölködőnek”*. Ez a parancs minden emberre igaz. Az egyszerű fizikai munkástól kezdve az értelmiségig át a leggazdagabb emberekig. Valakinek tehát minél többje van, annál nagyobb felelőssége is van mások iránt. Pünkösöd után ezt értették meg a jeruzsálemi gyülekezet vagyonosabb tagjai, amikor eladták

nyaralóikat, vidéki birtokaikat, hogy azok árával a rászorulókat segítsék. Tudjuk jól, hogy ezt nem kényszerből tették, nem a gyülekezetvezetők találták ki, hogy ha hívó vagy, akkor ezt muszáj megtenned. Péter apostol Anániás és Safira figyelmét is felhívta arra, hogy ez a döntés teljesen önkéntes volt mindenki részéről. Egy ország vezetői rétegének hangsúlyosan is nagy a felelőssége abban, hogyan él, mikor látja, hogy milyen bajok sújtják a népet. Ámós próféta tehát nem a gazdagság ellen szólal fel, hanem az ellen, hogy miközben az országban az előbb említett állapotok uralkodtak, a vezető réteg, akiknek hatása lehetett volna ezekre a társadalmi folyamatokra, nem tett semmit, mulatozva, szórakozva élte a mindennapjait.

Napjaink társadalma – tudjuk jól – már másként épül fel, mint az ókori Izráélé, a gazdagok és a szegények mellett már létezik egy tehetősebb polgári réteg, amelynek több kényelem jut. Viszont pont ezért, mivel az életszínvonal megnövekedett, ahogyan mondani szokás, ezért annak a bűne is súlyosabb, ha valaki jólétben élve elfeledkezik az ezzel járó felelőségről. Napjaink kultúrája – tudjuk jól – a fogyasztói szemléletre épül. Szinte észre se vesszük, és tucatszámra veszünk olyan dolgokat, amelyek igazából feleslegesek, szükségtelenek, csak mohó vágyainkat elégítik ki. Pszichológiailag is befolyásolni akarnak minket; a pszichológiának megvan a külön területe, hogyan adjanak el különböző árukat annak is, akinek nem kell. Ámós próféta tehát nem a bankszámláinkra akar rámutatni, hanem a szívünkre, és azt kérdezi: látod-e, hogy a neked adott anyagi javakat Isten meghatározott célra adta oda neked? Megtanultad kezelni a vagyonodat hívó emberként? Arra adta a vagyont, hogy gondoskodjon rólad meg a családotról, hogy gondoskodásáért hálát adjál Neki, hogy egyházának működéséhez hozzájárulj, és azért, hogy lehetőségeidhez mértén segíts másokon. Ezekre a célokra adja Isten a ránk bízott javakat. Amikor költjük a pénzünket, vagy ha előre tervezzük, hogy mire is teszünk félre, akkor gondolunk-e az Úr céljaira is, vagy csak arra, hogy saját körülményeinken javítsunk, jól szórakozzunk, és kényelmesen éljünk? Az izráeli vezetők példája ezeket a kérdéseket szegezi nekünk. A vezetők, akikhez Ámós szólt, vagyonukat szórakozásra, dorbézolásra költötték, nem indította meg őket mások nyomora, szegénysége és szüksége. A vagyoni és társadalmi helyzetükből fakadó felelősségükkel nem törődtek, hanem csak saját szórakozásukkal és kényelmükkel. Krisztus azt mondta azonban, hogy Ő egyedüli Úr akar lenni az életünkben, azaz nem szolgálhatunk egyszerre Istennek és a pénz bálványának, a Mammonnak. Az Úr anyagi javainkkal is rendelkezni akar, és meg akarja mondani, hogyan használjuk. Amikor gondoskodik rólunk, az Úr egyúttal felelősséget is helyez ránk, hogy a nekünk adott javakból másoknak is juttassunk. E szerint kellene élnünk nekünk is, és erre kellene nevelnünk gyermekeinket és unokáinkat is. Mert

nemcsak az a kérdés, hogy mi hogyan élünk, hanem hogy az utánunk jövőket hogyan neveljük, milyen példát mutatunk nekik.

A jólétből fakadó másik bűn – a felelősség elhárítása mellett – az, amikor teljesen átadjuk magunkat az önzésnek, és a testvéri szeretetről megfeledkezve élünk. A felelősségünkkel kapcsolatban az volt a hangsúlyos, hogy Isten okkal bíz ránk javakat és ezzel kapcsolatos feladatokat, amikről aztán el fogunk számolni neki, mint ahogyan a táalentumokról szóló (és sok másik) példázat is mondja. A felelősség feladatainkkal kapcsolatos, ezt azonban nagymértékben befolyásolja az, hogy mi van a szívünkben. Az önzésünk, legyünk akár szegények vagy gazdagok, meghatározza, hogy mit kezdünk azzal a felelősséggel, amit Isten nekünk adott. A jólétben az ember lehetőségei megsokasodnak arra nézve, hogy mit szerezhet meg magának, vagy hogyan szórakozhat. A lehetőségek azonban – ne felejtsük el – sokszor kísértéssé válnak. Egy egész iparág, a szórakoztatóipar épül arra, hogy kiszolgálja a különféle emberi vágyakat. (Nem csak az igényeket; hanem az emberi vágyakat. A szívünknel és a vágyainknál fogva akarnak megragadni bennünket.) Ezek a lehetőségek gyakran kísértének bennünket, és arra csábítanak, hogy pénzünket csak magunkra költsük. Hangsúlyoznám, hogy itt sem azzal van a baj, ha időnként kikapcsolódunk, szórakozunk, hanem azzal, ha ezt úgy tesszük, hogy közben tudjuk, hogy másra vagy másvalakire is költhettük volna azt a pénzt, és neki nagyobb szüksége lett volna rá. Isten Ámós prófétán keresztül nem a vezetőik lakomáját ítéli el (hívó királyok is tartottak lakomát), hanem azt, hogy miközben mások szenvednek, ezek az emberek ünnepeltek, mintha semmi baj nem lenne. Ma már egyre többen mondják, és látjuk is, hogy az önzés kultúrájában élünk. Erre szoktatnak, és erre akarnak nevelni minket. Olyan szociális feladatokat, amelyek régen a családra tartoztak (pl. gyermekek elsődleges nevelése, idősekről való gondoskodás, rokoni kapcsolatok ápolása), intézményekre hárítunk át, hogy nekünk kényelmesebb, könnyebb életünk lehessen, és azt csinálhassuk, amit szeretünk. Az önzés szeretetünk irányát mindig önmagunk felé fordítja, ahelyett, hogy Pál apostollal együtt úgy gondolkodnánk, hogy adósai vagyunk másoknak, adósa vagyok mindenkinek (Róm 1,14), tartozunk a körülöttünk élőknek. Ehelyett azonban bűnös szívünk miatt mindig oda jutunk, hogy tartozom ezzel magamnak. Ugye ez egy ismerős szlogen manapság: tartozol ezzel magadnak. Nem, a Biblia azt mondja: tartozol másoknak. És itt nemcsak anyagi dolgokról van szó, hanem a gondolkozásunkról, a szívünkről.

Ezzel szemben Krisztus arra akar minket megszabadítani, hogy ne önmagunknak éljünk, és saját vágyaink rabszolgái legyünk, hanem arra a boldog életre akar elvezetni, amelyben önként szolgálhatjuk az Urat és felebarátainkat. Jusson eszünkbe Dávid király és Jonathán fiának, Mefibó-

setnek esete. Mindig hálaadással olvasom a történet elején Dávid kérdését, amit szolgálaihoz intézett. Csodálatos kérdés: *„Maradt-e még valaki a Saul háznépe közül, hogy irgalmasságot cselekedjem ővele Jonathánért?”* (2Sám 9,1) Nem döbbenetes és csodálatos dolog ez? Csodálatos az, amit az Úr Lelke Dávidban munkál. Királyként rengeteg a teendője, mégis jut ideje azon gondolkozni, hogy kivel tudna irgalmasságot cselekedni, kivel tudna jót tenni! Csodás lenne, ha ez a kérdés bennünk is folyamatosan jelen lenne és felvetődne, csak egy kicsit átfogalmazva: kivel tudnék irgalmasságot cselekedni Krisztusért? Ki az, akit elém hoz az Úr, hogy jót tegyek vele?

Még egy lelki fenyegetésről is beszélünk kell, ami ebben az igeskaszban látványosan megjelenik, ez pedig a közöny. Az a lelki vakság, amikor már nem is érzékeljük, hogy mi a baj. Ámós hosszan beszél a mulatságról, ezeknek az embereknek a viselkedéséről, bűneiről, és a felsorolás végére hagyja a legsúlyosabbat, amikor azt mondja: *„nem búsulnak a József romlásán”*. Ez egy súlyos bűn. József alatt az északi királyságot, Izráel 10 törzsét érti, mivel a legnagyobb törzs Efraimtól, József fiától származott. Tehát amikor Józsefről beszél, akkor azt érti alatta, hogy ezek a vezetők nem búsulnak Izráel népének romlásán. De Józsefet se véletlenül említi meg itt Ámós, hiszen eszünkbe juthat az ő hosszú ideig tartó szenvedése és megpróbáltatása rabszolgaként és fogolyként. Testvérei, amikor kútba dobták, nem törődtek a szenvedésével, ahogy Izráel vezetői sem törődtek a nép szenvedésével. Ezt maguk a testvérek vallják be az 1Móz 42,21-ben, amikor azt mondták: *„Bizony vétkeztünk mi a mi atyánkfia ellen, akinek láttuk lelki szorongását, mikor nekünk könyörgött, de nem hallgattunk reá; azért következett reánk ez a nyomorúság”*. Így voltak Ámós korának vezetői is. Látták a nép nyomorúságát, mindazt az igazságtalanságot, amelyet elkövettek ellenük, mégsem hallották meg a segítségért és irgalomért kiáltó szavukat. Az eredeti ősi szöveg nagyon kifejező itt. Ámós azt mondja szó szerint, hogy József összetört (a romlás szó az összetöretést jelenti). Teljes volt a romlás, teljes volt a baj. Ezt látták a vezetők, és nem búsultak. Az itt szereplő búsulás héber szava azt is jelenti, hogy legyengülni vagy megbetegedni. Ámós tehát azt mondja nekik: láttátok a szegénységet, a társadalmi igazságtalanságokat, a sok bűnt, az erkölcsi széthullást, a züllést, mindazt, ami körülöttetek történik, és ti mégsem betegedtetek ebbe bele, mint ahogy egy vezetőnek bele kell betegednie, ha a rábízottak ennyire lesüllyednek a bűn útján. Nem fáj a szívetek népetek bűneit látva, nem indultatok meg az Úr csapásain, amellyel népét sújtotta, nem éreztetek együtt a gyászolókkal, akik fiaikat és lányukat veszítették el, nem szörnyülködtek el látva a sok babonáságot, bálványimádást, hanem mindez mondhatni lepattant a kemény szívetekről. Egy

szóban lehet összefoglalni ezt a fajta keménységet, érdektelenséget, nem-törődömséget, mégpedig azzal a szóval, hogy közöny. Közönyösek voltak mások dolgai és szenvedései iránt. Látták a rájuk bízottakat, és semmit sem éreztek irántuk. Örömmel mentek be a lakomára, és ott nagy vígan elváltak. Nem éreztek, és nem is akartak érezni semmit, mert az aggodás, a gondterheltség, a felelősség érzete nem mindig kellemes dolog. Ehelyett inkább mit kerestek? Szórakozást, örömet, vidámságot, hogy jól érezzék magukat. Mindent, ami elterelheti a figyelmüket a valóságról. Ez a közöny az, amellyel manapság is sokszor elmegyünk egymás mellett. Mert egy dolog, hogy mindennap annyi szenvedésről hallunk a hírekből meg mindenfelől, hogy az ember inkább azt kívánja, hogy nem akarok hallani semmiről, mert különben túlterhelnek minket ezekkel, és egy másik dolog az, hogy a környezetünkben élők szavát sem akarjuk meghallani, és kevesekkel akarunk törődni. Ez a másik véglet. Csak azért, mert rengeteg szörnyűséget öntenek ránk mindenhol, nem mondhatjuk azt, hogy egyáltalán nem törődök azokkal, akiket rám bízott az Úr, akikkel minden nap együtt vagyok. A krisztusi szeretet sosem közömbös és közönyös.

Ezt mutatta meg Jézus Krisztus abban, hogy Ő hogyan volt az Ő népének vezetője. Ő mint a kiválasztott Király, búslakodott értünk, mikor mi nem törődtünk Istennel. Mint Isten népének vezetője, eljött értünk, hogy könyörüljön rajtunk, és kimentsen minket igazi nyomorúságunkból, bűneinkből. Ő hordozta bűneink ítéletét, hogy új életet adhasson nekünk, amelyben már nem önmagunknak, hanem Isten dicsőségére és mások javára élhetünk.

Mert az ilyen közönynek elkerülhetetlen ítélet a következménye. És ezzel zárja Ámós a 7. versben: „*Most azért ők vitetnek el a száműzöttek élén, és vége szakad a nyújtózkodók dáridózásának.*” Elsők voltak a nép tagjai közül, ők voltak a vezetők, hát az ítéletben is ők lesznek az elsők. Ámos itt egyértelműen arra hívja fel a figyelmünket, hogy a henyélés és a közöny kultúrája önpusztító, Isten haragját vonja magára. Az Úr ítélete, az ígéret földjéről való száműzetés azonban nem pusztán büntetés, hanem tükör is, amely kifejezi, hogy mennyire eltávolodtak, messze kerültek, elfordultak Istentől, mert az ígéret földjén lakás azt is jelentette, hogy az Úr örökségét bírják, és Isten szándékosan messzire számúzi őket, hogy még ezzel se áltassák magukat, mert ők már rég távol vannak az Úrtól. Azzal pedig, hogy azt mondja: „*vége szakad a nyújtózkodók dáridózásának*”, arra hívja fel a figyelmüket, hogy az az öröm, amit Isten nélkül kerestek, nem állhat meg, és nem maradhat meg. És ez napjainkban is teljesen igaz. A naponkénti evilági örömök nem tartanak örökké, és nem maradnak meg. Ilyen gyönyörűséget az ember csak az Úrban találhat, aki él és megmarad örökké.

Ha viszont ezt az ítéletet, amelyet az említett bűnökkel mi is kiérdemelnénk, Krisztus szenvedte el helyettünk a kereszten, akkor mire akar minket megszabadítani, indítani az Úr? Hadd foglaljam össze az eddig elmondottakat. Ez az ige azt üzeni nekünk, hogy ne legyünk közömbösek mások nyomorúsága iránt! Érezzünk egyházként, gyülekezetként, de személyesen hívő emberként felelősséget a ránk bízottakért. Felelősek vagyunk értük, és azért, hogy népünk romlását látva búsulunk-e, képletesen szólva – ahogy Ámós is mondja – belebetegedünk-e József romlásán, vagy pedig mi is az örömet, vidámságot keressük pusztán. Megelégszünk, ha személyes életünk nyugalomban, békében telik? Isten új szívet adott nekünk, ezért nem gondolkozhatunk, érezhetünk úgy, mint mikor még nem hittünk Őbenne. Pont ezért ez az igeszakasz önvizsgálatra indít, hogy őszintén vizsgáljuk meg életünket ennek az igének tükrében is, hogy Istennek élünk-e, vagy csak a saját kényelmünk és elképzelésünk szerint. Gondoljuk végig, akár az elmúlt hetünket vagy a mögöttünk lévő hónapot: mire használtuk és használjuk a nekünk adott anyagi erőforrásokat, mennyi hely jut másoknak, Isten és felebarátaink szolgálatára is.

Végezetül pedig hadd mutassam meg egy példán az Úr szabadításának nagyságát, hogy Ő az ilyen vezetőket is, akik visszaélnek a hatalmukkal, a saját jólétükkel és vagyonukkal foglalkoznak csupán, meg tudja szabadítani. De nem úgy, hogy nem változtatja meg az embert, hanem hogy teljesen átformálja őket. Ez a példa ismerős lesz, csak nem biztos, hogy már gondoltunk rá így: Zákeus, a vámszedő. Őrá gondoljunk, aki visszaélt hatalmával, pozíciójával, embereket rabolt ki és fosztott meg vagyonuktól azért, hogy neki még több lehessen. Mikor az Úr megmentette őt, akkor világosságot adott neki a szívébe, hogy hogyan éljen ezentúl a vagyonával és mindennel, ami rá bízott. Az első dolog, amit megértett, hogy ő felelős. Zákeus megértette, hogy felelős azokért a bűnökért, amelyeket elkövetett, hogy emberektől elvett pénzt, és mivel gazdag, felelős a város szegényeiért is, és ezt a felelősséget magára vette, elfogadta az Úrtól. De azt is elfogadta és megértette, hogy a vagyon, amit az Úr rábízott, az nem a saját szórakozására van, hanem azért adta az Úr, hogy Őt és a testvéreit szolgálja. Ezért újféle módon kezdte el az Urat szolgálni. Hitből fakadóan máshogy használta fel a vagyonát. Kártérítést – elég sokat – adott azoknak, akiket megkárosított, és vagyona felét – ami nem kis összeg – a rászorulóknak, a szegényeknek adta. A Biblia nem számol be róla, de valószínűleg Zákeus ezek után már nem volt annyira gazdag. Ha mindezt végig vitte, márpedig megcselekedte, akkor teljesen megváltozott az élete. De miért tehetette ezt meg, Testvérek? Azért, mert nagyobb kincset kapott Jézus Krisztus személyében, mint amivel addig valaha is rendelkezett. Amikor Krisztus az övé lett, az ő személyes Megváltója, egy

olyan vagyont, egy olyan kincset kapott, amely örökre megmarad, és mindent felülmúl. És ennek tükrében értékelődött át mindaz, amije volt. Isten Szentlelke munkálja bennünk is ezt, hogy Krisztus értékelődjön fel anynyira, hogy az Ő személye fényében mindent máshogy lássunk. Azt is, amit ránk bíz, amit ad nekünk az Úr. Más és más helyzetben élünk, de az alapelvek és a szeretet megélése ugyanaz. Isten Szentlelke végezze el bennünk ezt a nagy változást, és őrizzen meg bennünket a bűnös szívünk vágyaitól is, amelyek elsődlegesen kísértenek bennünket, e világ nyomásától is, hogy hogyan éljünk, hogyan fogyasszunk, hogyan pazaroljunk, hogyan legyünk önzők, és ehelyett a Krisztustól kapott szeretetet hogyan éljük és gyakoroljuk egymás felé.

Imádkozzunk!

Felséges Urunk, Istenünk, hálát adunk Neked azért, mert szent Fiadban megmutattad azt a lehajló irgalmat és szeretetet, amellyel hozzánk fordultál. Bár Istennel egyenlő voltál, mégsem tekintetted ezt zsákmánynak, hanem lehajolva hozzánk eljöttél, szolgáló formát vettél fel, és olyan ná lettél, mint közülünk bárki, kivéve a bűnt, és tökéletesen engedelmes voltál a kereszthalálig. Szegénnyé lettél, hogy mi a Te szegénységed által meggazdagodhassunk. Megmutattad, milyen az Atyának élni, és Őbenne szeretni bennünket. De köszönjük, hogy Te nemcsak példává lettél számunkra, hanem halálod és feltámadásod révén Te lettél az, aki által a mi életünk is teljesen megváltozhat. Olyannyira, hogy a köszívünk helyébe hússzívet tudsz nekünk adni, hogy az önzőséget fel tudod váltani a másokkal való törődéssel, hogy az evilági szórakozások és örömök és mulatóságok helyébe igazi, lelki, maradandó örömet adsz, amelyet nem kell nap nap után újból keresnünk, mert megmaradnak.

Köszönjük, hogy a Te személyedben találunk igazi megalégedést, és a Te ismerettedben olyan páratlan gazdagságot, amelyért Pál apostol is azt mondta, hogy ezért mindent érdemes kárnak és szemétnak ítélni, hogy ezt megnyerjük. Kérünk, Úr Krisztus, hogy vidd végbe bennünk is ezt a változást, segíts elhinnünk, amit ezzel kapcsolatosan mondtál és mondasz nekünk, és ebből a hitünkből kifolyólag hadd változzon meg az a gyakorlat, amit nap mint nap teszünk. Köszönjük Neked mindazt a munkát, amit már elvégeztél ezen a téren is bennünk. És köszönjük Neked, hogy bízhatunk abban, hogy formálsz, alakítasz továbbra is bennünket. Kérünk, hogy adj szemet meglátni a szükséget szenvedőt, a lehetőséget arra, hogy szeressünk, a lehetőséget arra, hogy használjuk, amit ránk bízta, hogy tovább adjuk. Kérünk, Urunk, hogy ne csak az anyagi javakban, hanem a Te igédben és evangéliumodban is lássuk meg ezt a szükséget és felelőségünket.

Áldunk és magasztalunk azért, hogy népünkre gondod van. Köszönjük mindazokat, akik az evangéliumot hirdetik. Kérünk, hogy adjál minél több szolgálót, hisz „*az aratnivaló sok, de a munkás kevés*”. Kérünk Téged, hogy adj ébredést egyházunkban is és magyar népünk körében is.

Könyörgünk népünk vezetőiért, áldd meg őket a mindennapi döntésekben, és kérjük, hogy hadd érezzék a Te felelősségedet. A Szentlélek világosságát és hitet kérünk számukra.

Könyörgünk azért, hogy egyen-egyenként is meglássuk szeretteink körében, barátainkkal, munkahelyünkön, az iskolánkban vagy itt a gyülekezetben, mindazon lehetőségeket, amiket Te elkészítesz jó cselekedetként, hogy azokban járjunk, és segíts élnünk azokkal. Kérünk ezért erősíts meg minket a hitben, mert akkor fogjuk ezeket meglátni, ha Téged magadat látunk. Segíts, hogy a hit szemével mindig Krisztusra nézzünk, és Őt akarjuk követni.

Köszönjük kegyelmedet, irgalmadat, amellyel hordozod betegeinket. Kérünk, erősítsd őket a hitben, és kegyelmed szerint adj nekik gyógyulást és szabadulást.

Kérünk, hogy minden dolgunkat segíts Rád bízunk, imádságban Téged Úrnak vallanunk. Könyörgünk azért is, hogy áldd meg majd ünnepünket. Hálát adunk Neked konfirmandusainkért és majd az ő bizonyágtételükért is szombaton, kérünk, áldd meg életüket, hitüket. Kérünk, hogy áldd meg az egész ünnepünket, amire készülünk. Te legyél a középpontban, és segíts, hogy a Te neved magasztaltassék fel mindenek fölött a mi szívünkben.

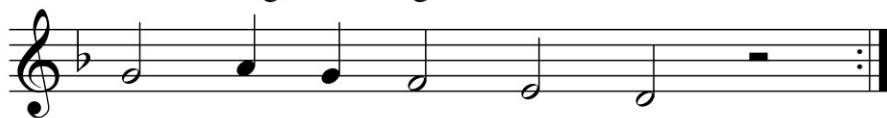
Így őrizz minket, tenyereden hordozva, szent Fiadért, Krisztusért!

Ámen.

72 szöveg: C. Marot | fordítás: Szenci Molnár A.
dallam: G. Franc, Strasbourg, 1545

1. U - ram, a te í - té - le - te - det
És i - gaz - sá - god - nak ér - tel - mét

Ad - jad a ki - rály - nak,
A ki - rály fi - á - nak,

Hogy ő a te nagy se - re - ge - det

I - ga - zán í - tél - je,

És a te sok sze - gény né - pe - det

Tör - vény - nyel ve - zérl - je.

4. A szűkölködőket megszanja / Nagy kegyességében,
És a szegényt hozzá fogadja, / Megőrizvén híven.
Megtartja erőszaktól őket, / És a csalárdságtól;
Drágának tartja ő vérüket, / Megmenti gonosztól.
5. E földön minden nemzetségek / Őt áldják nagy vígan,
És szívük szerint dicsekednek / E kegyes királyban.
A pogányok is így dicsérik: / Dicsőség Istennek,
Aki nagy csudákat cselekszik, / Ura Izráelnek.
6. Az ő neve nagy dicsőséggel / Mindenütt áldatik,
Szentségének dicséretével / Mind e föld eltelik.